

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyň **a) R. E.**, **b) nezl. B. D.**, zast. žalobkyní a) jako zákonnou zástupkyní, zast. Mgr. Radomírem Bašnárem, advokátem, AK Joštova 4, Brno, PSČ: 602 00, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, PSČ: 170 34, o udělení azylu, o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2003, č. j. 36 Az 582/2003 – 21,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2003, č. j. 36 Az 582/2003 – 21 **se zrušuje** a věc **se** mu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Stěžovatelka jménem svým i své nezletilé dcery brojí proti usnesení, jímž Krajský soud v Brně jejich podání ze dne 28. 3. 2002 odmítl, a to z důvodu neodstranění vad, které bránily meritornímu přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí v mezích vytčených žalobních bodů ve smyslu § 65 odst. 1 a § 85 odst. 2 věta první s. ř. s. Uvedla, že má zato, že tyto byly vymezeny již v samotné žalobě a týkaly se především přístupu správního orgánu k žádosti o azyl. Následují spekulace ohledně rozhodnutí o nicotnosti správního aktu a způsobu věcného posouzení věci samé.

Z obsahu správního spisu je zřejmé, že opravný prostředek byl podán tak, že stěžovatelka uvedla, že v předchozím soudním řízení správní orgán přerušil jmenovaná ustanovení správní řádu (zák. č. 71/1967 Sb. o správním řízení), když její žádostí se nezabýval odpovědně a svědomitě, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu a nevedl azylové řízení tak, aby posílil její důvěru ve správnost rozhodování a napadené rozhodnutí nepovažuje za přesvědčivé. Nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Nedal jí možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k podkladům, ke způsobu zjištění či navrhnout doplnění a že napadené rozhodnutí není

v souladu se zákony a nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, dále že se nepřesvědčil o správnosti a postupu správního orgánu a žalovaný se nevypořádal se všemi provedenými důkazy a má zato, že ona i její nezletilé dítě splňují zákonné podmínky pro udělení azylu minimálně pro vztažení překážky vycestování dle § 91 zák. č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zák. č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon o azylu). Odkázala přitom na žádost o udělení azylu, kterou podala dne 16. 5. 2001, protokol o pohovoru ze dne 20. 8. 2001, který byl proveden a rozklad proti prvostupňovému rozhodnutí Ministerstva vnitra a další spisový materiál. Soud I. stupně pak vyzval stěžovatelku k upřesnění podání tak, aby bylo zřejmé označení žalobních bodů, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky za nezákonné nebo nicotné a jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhuje provést s tím, že v případě nevyhovění této výzvy podání usnesením odmítne.

Na toto doplnění reagovala stěžovatelka přípisem ze dne 28. 7. 2003 v němž uvedla, že doplňuje údaje, a to obsah přílohy, kterou učinila součástí tohoto podání a v ní v podstatě popsala svůj život od roku 1984 dosud a důvody, pro které žádá o azyl.

Na to bylo vydáno usnesení shora, kdy soud uvedl, že důvody k žádosti o azyl týkající se účasti komunistické strany v parlamentu, vysoké nemocnosti a úmrtnosti dětí v Mongolsku a to, že chce vychovávat svou dceru v evropské kultuře, nesplňují podmínky pro to, aby se soud věcí mohl zabývat meritorně. Proto podle § 37 odst.5 s.ř.s. podání odmítl, když dospěl k závěru, že není jednoznačně dán rozsah přezkumné činnosti soudu, neboť podání trpí vadami, pro které není možno pokračovat v řízení.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o podaném návrhu stěžovatelky o přiznání odkladného účinky kasační stížnosti vzhledem k tomu, že pod ust. § 56 odst. 2 za použití § 120 s. ř. s. rozhodl o kasační stížnosti přednostně.

Není sporu o tom, že řízení ve správním soudnictví je plně ovládáno zásadou dispoziční a je na žalobci, zda proti rozhodnutí správního orgánu jímž se zakládají, mění ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, podá žalobu u soudu či nikoliv. Je pouze na žalobci, aby v případě, kdy se bude domáhat ochrany svých práv žalobou u soudu, v této žalobě jasně vymezil, které výroky správního rozhodnutí napadá a v žalobních bodech pak specifikoval, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 s. ř. s).

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se závěrem krajského soudu, podle něhož stěžovatelka rozsah a meze přezkumu napadeného správního rozhodnutí krajským soudem svým opravným prostředkem, resp. jeho doplněním neurčila.

Podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu – a ve shodě s konstantní judikaturou Ústavního soudu (viz např. nález sp. zn. II. ÚS 738/2000) - je nutno vycházet především ze skutečnosti, že smyslem procesních podmínek řízení obecně je snížení entropie (neurčitosti) při uplatňování práv, resp. pravomocí, časové omezení stavu nejistoty v právních vztazích a urychlení procesu rozhodování s cílem reálného dosažení zamýšlených cílů. Stanovení těchto podmínek proto musí být provedeno transparentně, srozumitelně a předvídatelným způsobem a nesmí být zejména zneužíváno k tomu, aby v praxi docházelo k odepření spravedlnosti (denegatio iustitiae).

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné předeslat, že není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda stěžovatelce měl či neměl být žalovaným azyl přiznán, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností z úřední povinnosti.

Podle uvedeného § 71 s. ř. s. jistě nestačí podat v dané lhůtě soudu jakékoli podání označené jako žaloba, či obdobně, nýbrž je třeba podat v této lhůtě takové podání, jež může soud jako žalobu skutečně posoudit. Byla-li však žaloba odůvodněna tím, že rozhodnutí žalovaného nevycházelo ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, žalovaný neprovedl šetření nezbytná k objasnění okolností rozhodných pro řádné posouzení věci, přičemž porušil ust. § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, nelze přisvědčit závěru krajského soudu, že důvody žaloby nebyly uvedeny. Žaloba rovněž obsahovala specifikaci napadeného rozhodnutí, označení žalovaného, řádnou identifikaci žalobkyně.

Při shrnutí výše uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v podaném opravném prostředku proti rozhodnutí žalovaného, vymezila stěžovatelka na výzvu soudu meze a rozsah přezkumné činnosti soudu způsobem dostačujícím, když napadla rozhodnutí žalovaného proto, že jej považovala za nezákonné z důvodu nesprávného právního posouzení a z důvodu vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, ze které správní orgán vycházel, nevychází ze spolehlivě a úplně zjištěného stavu věci. Bylo-li z obsahu podané žaloby, jakož i z obsahu správního spisu, který měl soud k dispozici nepochybné, že žaloba byla podána včas, byly zřejmé důvody, pro něž je žaloba podána, jakož i to, čeho se žalobkyně domáhá, Nejvyšší správní soud uzavírá, že byl opravný prostředek projednatelný a soud mohl napadené rozhodnutí žalovaného v rozsahu uplatněných žalobních bodů přezkoumat.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené usnesení Krajského soudu v Brně, kterým byl dle ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnut návrh stěžovatelky, proto podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne soud prvního stupně ve svém novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.)

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. 7. 2004

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu